

Puumalan Lapsiystävällinen kunta -mallin toimintasuunnitelma

	Tavoite	Konkreetit toimenpiteet	Toimenpiteiden tulokset ja oletetut vaikutukset	Keinot, indikaattorit	Vastuutoimiala ja -toteuttajat /-yksikkö /-henkilöt	Lasten ja nuorten kuuleminen ja osallisuus	Aikataulu	Kuka/keitä dokumentoivat kehittämistyön etenemistä?	Kuka/keitä seuraavat/arvioivat tavoitteen toteutumista?	Miten lapset ja nuoret ovat osallisina tavoitteen toteutumisen seurannassa ja arvioinnissa?	Viestinnälliset toimenpiteet	Tavoitteen haasteet ja riskit
1.	Lapsen oikeudet tunnetaan koko kunnassa (1)	<p>1.1 Wilma-kysely vanhemmille, miten ymmärtävät lapsiystävällisen kunnan perheen, varhaiskasvatuksen, koulun ja vapaa-ajan kannalta?</p> <p>1.2 Nettikysely päättäjille, miten ymmärtävät lapsiystävällisen kunnan ja mikä on heidän vastuunsa sen toteuttamisessa?</p> <p>1.3 Koulun henkilökunnan pedagogisessa iltapäivässä työstetään, mitä lapsen oikeudet tarkoittavat heidän työssään ja mikä on heidän vastuunsa.</p> <p>1.4 Lapsen oikeuksien käsittely varhaiskasvatuksessa leikin avulla.</p> <p>1.5 Lapsen oikeuksien käsittelyt koulussa</p> <p>1.6 Tiedotustilaisuudet lapsen oikeuksista kuntalaisille ja päättäjille kyselyjen pohjalta.</p>	Lapsen oikeudet tunnetaan kunnassa ja ne ohjaavat kaikkia toiminnassaan sekä päätöksenteossaan.	<p>Raportointi kyselyn toteuttamisesta,</p> <p>Raportointi kyselyn toteuttamisesta,</p> <p>Raportointi pedagogisen iltapäivän toteuttamisesta.</p> <p>Raportointi käsittelyn toteuttamisesta.</p> <p>Raportointi käsittelyn toteuttamisesta.</p> <p>Raportointi tilaisuuksien toteuttamisesta. Kyselyt kuntalaisille ja päättäjille lapsen oikeuksista.</p>	<p>Hyvinvointipalvelut/palvelujohtaja ja peruskoulun rehtori</p> <p>Palvelujohtaja ja kunnanjohtaja</p> <p>Peruskoulun rehtori</p> <p>Päiväkodin johtaja Varhaiskasvatuksen opettajat</p> <p>Peruskoulun rehtori Opettajat</p> <p>Palvelujohtaja</p>	<p>*Kirjaa lapset/lapsiryhmät sekä miten osallisuus toteutetaan käytännössä.</p> <p>Päiväkodin lapset</p> <p>Oppilaat</p> <p>Lapset ja nuoret kertovat tiedotustilaisuuksissa, mitä lapsen oikeudet käytännössä tarkoittavat.</p>	<p>Marraskuu 2020</p> <p>Marraskuu 2020</p> <p>2020</p> <p>Vuosittain painottuen lapsen oikeuksien viikolle.</p> <p>Vuosittain painottuen lapsen oikeuksien viikolle.</p> <p>2021</p>	<p>Palvelujohtaja yhdessä peruskoulun rehtorin, päiväkodin johtajan ja vapaa-aikasihteerin kanssa.</p> <p>Kehittämistyön etenemistä käsitellään koordinaatioryhmässä ja niistä tiedotetaan hyvinvointilautakunnalle, kunnanhallitukselle ja valtuustolle.</p> <p>Peruskoulun rehtori</p> <p>Päiväkodin johtaja</p> <p>Peruskoulun rehtori</p> <p>Palvelujohtaja</p>	<p>Lapsiystävällinen kunta -mallin koordinaatioryhmä arvioi tavoitteiden toteutumista ja tiedottaa tuloksista hyvinvointilautakunnalle, kunnanhallitukselle ja valtuustolle.</p> <p>Arvioinnit ovat koordinaatioryhmän muistioissa ja toimielinten pöytäkirjoissa.</p>	<p>Nuorisovaltuuston edustajat koordinaatioryhmässä sekä lautakunnissa ja valtuustossa.</p> <p>Päiväkotia, yhteisöpalvelut osallistavat lapset seurantaan ja arviointiin, esim. teemapäivillä.</p>	<p>Lapsen oikeuksista viestitään eri tahoille seuraavilla tavoilla: Puumala-lehti, kunnan kotisivut, kunnan some, Po1nt-nuorisotiedotuskanaava, tiktok, snapchat</p>	

		1.7 Lapsen oikeuksien viikko: media mukaan kertomaan lapsen oikeuksista, tietoa kunnan kotisivuille, viikon huomiointi varhaiskasvatuksessa ja koulussa, uuden nuorisovaltuuston julkaiseminen.		Raportointi viikon toteutuksesta.	Palvelujohtaja Puumala-lehti, vapaa-aikasihteeri, peruskoulun rehtori, päiväkodin johtaja	Lapset ja nuoret tuottavat tietoa medialle.	Vuosittain 2020 alkaen	Palvelujohtaja, vapaa-aikasihteeri, peruskoulun rehtori, päiväkodin johtaja				
2.	Lapset ja nuoret ovat aktiivisia toimijoita ja he osallistuvat suunnitteluun, kehittämiseen ja arviointiin (3, 4, 5 ja 6)	<p>2.1 Suusanallisen palautteen vastaanottaminen ja nopea reagointi saatuun palautteeseen.</p> <p>2.2 Varhaiskasvatuksessa lapset osallistuvat aikuisten kanssa toiminnan viikkosuunnitteluun ja arvioivat toimintaa haastattelukyselyillä</p> <p>2.3 Yhtenäiskoululla oppilaat osallistuvat toiminnan suunnitteluun, toteuttamiseen ja arviointiin.</p> <p>2.4 Yhtenäiskoulun oppilaille selvitetään osallisuuskäsitettä ja järjestetään osallisuuspäivä.</p> <p>2.5 Lapset ja nuoret otetaan mukaan tilojen suunnitteluun peruskorjaus ja rakennushankkeissa.</p> <p>2.6 Lapsia ja nuoria valitaan päättäviin toimieliimiin ja työryhmiin ja heille maksetaan kunnan palkkiosäännön mukaisesti kokouspalkkiot</p> <p>2.7 Lapsille ja nuorille annetaan etukäteen tietoa toimielinten ja työryhmien tarkoituksesta/merkityksestä, työskentelytavoista jne.</p>	<p>Lapset ja nuoret kokevat tulevansa kuulluiksi. He kokevat, että heidän mielipiteillään on vaikutusta.</p> <p>Oppilaat ymmärtävät, mitä osallisuus tarkoittaa.</p> <p>Lapset ja nuoret kokevat, että voivat vaikuttaa toimintaympäristöönsä.</p> <p>Lapset ja nuoret käyttävät toimieliimissä ja työryhmissä puheenvuoroja eivätkä ole vain "kuunteleoppilaina". He kokevat olevansa toimielinten oikeita jäseniä.</p> <p>Sujuva ja osallistuva toimielintyöskentely. Lapset ja nuoret kokevat olevansa luonnollinen osa</p>	<p>Haastattelut ja kyselyt lapsille ja nuorille, kuinka ovat kokeneet osallisuuden. Tavoite: Jokainen lapsi ja nuori kokee, että saavat osallistua ja heidän mielipiteillään on vaikutusta.</p>	<p>Osallisuuden toteutuminen on kaikkien lasten ja nuorten parissa työskentelevien tehtävä.</p> <p>Päiväkodin johtaja Varhaiskasvatuksen opettajat</p> <p>Peruskoulun rehtori Opettajat</p> <p>Peruskoulun rehtori Opettajat</p> <p>Tekninen johtaja</p> <p>Kunnanjohtaja</p> <p>Toimielinten puheenjohtajat ja esittelijät</p>	<p>Lapset ja nuoret antavat palautetta.</p> <p>Lapset osallistuvat suunnitteluun ja arviointiin.</p> <p>Oppilaat osallistuvat suunnitteluun, toteuttamiseen ja arviointiin.</p> <p>Oppilaat osallistuvat päivän suunnitteluun ja toteutukseen.</p> <p>Lapset ja nuoret mukana heitä koskevassa suunnittelussa.</p> <p>Nuorisovaltuusto valitsee edustajansa eri toimieliimiin.</p> <p>Lasten ja nuorten edustajat osallistuvat perehdytykseen.</p>	<p>2020-></p> <p>2020-></p> <p>2020-></p> <p>2021-></p> <p>2021-></p> <p>2021-></p> <p>2021-></p>	<p>Jokainen toimiala</p> <p>Päiväkodin johtaja</p> <p>Peruskoulun rehtori</p> <p>Peruskoulun rehtori</p> <p>Tekninen johtaja</p> <p>Vapaa-aikasihteeri</p> <p>Toimielinten esittelijät</p>	<p>Lapsiystävällinen kunta -mallin koordinaatioryhmä arvioi tavoitteiden toteutumista ja tiedottaa tuloksista hyvinvointilautakunnalle, kunnanhallitukselle ja valtuustolle.</p> <p>Arvioinnit ovat koordinaatioryhmän muistioissa ja toimielinten pöytäkirjoissa.</p>	<p>Nuorisovaltuuston edustajat koordinaatioryhmässä sekä lautakunnissa ja valtuustossa.</p> <p>Haastattelut ja kyselyt lapsille ja nuorille, kuinka osallistaminen on toteutunut.</p>	<p>Kaikille lasten ja nuorten kanssa toimiville: Otetaan lapset ja nuoret mukaan suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin.</p>	<p>Lasten ja nuorten vaihtuvuus jopa vuosittain eri toimieliimissä. "Kapulakieli" toimieliimissä.</p>

		<p>2.8 Lapsia ja nuoria kannustetaan aktiiviseen äänessä-oloon.</p> <p>2.9 Lastenvaalit toteutetaan kunnallisvaalien sekä valtiollisten ja EU-vaalien yhteydessä</p>	toimielinten työskentelyssä.		<p>Eri toimialojen esimiehet</p> <p>Palvelujohtaja ja vapaa-aikasihteeri</p>	<p>Lapset ja nuoret ilmaisevat mielipiteensä.</p> <p>Lapset ja nuoret käyvät äänestämässä.</p>	<p>2021-></p> <p>2021-></p>	<p>Toimialojen esimiehet</p> <p>Palvelujohtaja ja vapaa-aikasihteeri</p>				
3.	Jokaisella lapsella ja nuorella on ystäviä ja turvallisia aikuisia (7)	<p>3.1 Koulun järjestysäännöt tarkistetaan ja päivitetään</p> <p>3.2 Koulu, nuorisotyö, liikuntapalvelut ja kolmas sektori tarjoavat lapsille ja nuorille monipuolisia harrastusmahdollisuuksia, joista lapset ja nuoret löytävät ystäviä.</p> <p>3.2 Koulutukset lasten ja nuorten kanssa työskenteleville, kuinka luodaan turvallinen ilmapiiri.</p> <p>3.3. Lasten ja ikääntyneiden yhdessä tekemisen/sukupolvien kohtaaminen/sukupolvien välinen yhteistyö</p>	Jokainen lapsi ja nuori kokee, että hänellä on ystäviä ja turvallisia aikuisia.	Haastattelut ja kyselyt lapsille ja nuorille. Tavoite: Jokaisella lapsella ja nuorella on ainakin yksi ystävä.	<p>Peruskoulun rehtori</p> <p>Vapaa-aikasihteeri, peruskoulun rehtori, kolmannen sektorin toimijat</p> <p>Vapaa-aikasihteeri</p>	<p>Oppilaat osallistuvat järjestysääntöjen laadintaan.</p> <p>Kysely ja palaute lapsilta ja nuorilta harrastuksista. Apu-/vertaisohjajina toimivat nuoret mukana.</p> <p>Ajatuksia lapsilta ja nuorilta siihen, mitä toivovat ohjaajalta.</p>	<p>Keväällä 2021</p> <p>2021-></p> <p>2021</p>	<p>Peruskoulun rehtori</p> <p>Peruskoulun rehtori ja vapaa-aikasihteeri</p> <p>Vapaa-aikasihteeri</p>	<p>Lapsiystävällinen kunta -mallin koordinaatioryhmä arvioi tavoitteiden toteutumista ja tiedottaa tuloksista hyvinvointilautakunnalle, kunnanhallitukselle ja valtuustolle. Arvioinnit ovat koordinaatioryhmän muistioissa ja toimielinten pöytäkirjoissa.</p>	<p>Nuorisovaltuuston edustajat koordinaatioryhmässä sekä lautakunnissa ja valtuustossa. Haastattelut lapsille ja nuorille.</p>		<p>Puumalassa on vähän lapsia ja nuoria eikä ystävää ole aina helppoa löytää.</p>
4.	Lapset ja nuoret ovat yhdenvertaisia eikä ketään syrjitä (2)	<p>4.1 Kaikki lasten ja nuorten kanssa toimivat puuttuvat kiusaamiseen välittömästi käytössä on yhteinen toimintaohje.</p> <p>4.2 Koulun tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman päivitys.</p> <p>4.3 Kaikille alle 6-vuotiaille annetaan mahdollisuus maksuttomaan varhaiskasvatukseen.</p> <p>4.4 Tuen tarpeessa oleville lapsille ja nuorille annetaan tarvittava tuki</p>	Jokainen lapsi ja nuori kokee olevansa yhdenvertainen ja tasa-arvoinen eikä tunne kokevansa syrjintää.	Kyselyt lapsille ja nuorille. Tavoite: Kaikkiin kiusaamistapauksiin puututaan.	<p>Jokainen toimija</p> <p>Peruskoulun rehtori</p> <p>Päiväkodin johtaja</p> <p>Päiväkodin johtaja ja peruskoulun rehtori Erityisopettajat</p>	<p>Lapset ja nuoret ilmoittavat kiusaamistapauksista heti.</p> <p>Oppilaat osallistuvat suunnitelman tekoon.</p> <p>Keskustelut lasten ja nuorten kanssa</p>	<p>2021</p> <p>2020 päivitys, sen jälkeen päivitykset kolmen vuoden välein</p> <p>2021-></p> <p>2020-></p>	<p>Jokainen toimija dokumentoi kiusaamistapauksen ja kuinka niihin on reagoitu.</p> <p>Peruskoulun rehtori</p> <p>Päiväkodin johtaja</p> <p>Päiväkodin johtaja ja peruskoulun rehtori</p>	<p>Lapsiystävällinen kunta -mallin koordinaatioryhmä arvioi tavoitteiden toteutumista ja tiedottaa niistä hyvinvointilautakunnalle, kunnanhallitukselle ja valtuustolle. Arvioinnit ovat koordinaatioryhmän muistioissa ja toimielinten pöytäkirjoissa.</p>	<p>Nuorisovaltuuston edustajat koordinaatioryhmässä sekä lautakunnissa ja valtuustossa. Kyselyt lapsille ja nuorille.</p> <p>Keskustelut lasten ja nuorten kanssa.</p>	<p>Kaikki lasten ja nuorten kanssa toimivat: Kiusaamiseen puuttuminen, järjestysääntöjen noudattaminen.</p> <p>Perheet: Varhaiskasvatuksen merkitys lapsen kehitykselle.</p>	<p>Puumalassa on vähän lapsia ja nuoria ja ystävää ole aina helppoa löytää, joten lapsi ja nuori voi kokea, että häntä syrjitään.</p>

		<p>varhaiskasvatuksessa ja koulussa.</p> <p>4.5 Tuen tarpeessa oleville perheille annetaan tarvittava tuki.</p> <p>4.6 Haja-astusalueella asuville lapsille ja nuorille turvataan mahdollisuus osallistua harrastustoimintaa erillisillä harrastuskuljetuksilla.</p> <p>4.7 Koulutukset lasten ja nuorten kanssa työskenteleville</p> <p>4.8 Harrastetoiminnan järjestysäänöt</p>	<p>Perheet eivät koe olevansa yksin ja saavat tarvitsemansa avun.</p> <p>Myös haja-astusalueella asuville lapsilla ja nuorilla on mahdollisuus harrastaa.</p> <p>Kaikki lasten ja nuorten parissa työskentelevät kohtelevat lapsia ja nuoria yhdenvertaisesti eivätkä syrji kehtään.</p> <p>Kaikissa harrastustoiminnoissa toimitaan samoin periaattein.</p>	<p>Tavoite: kaikki tukea tarvitsevat saavat sitä</p> <p>Kyselyt perheille. Tavoite: Kukaan ei koe jäävänsä tukea vaille.</p> <p>Kuinka monta % haja-astusalueella asuvista harrastaa. Tavoite: 100 %</p> <p>Toteutuneet koulutukset 100 %:nen osallistuminen.</p> <p>Yhteisesti hyväksytyt järjestysäänöt</p>	<p>ESSOTE</p> <p>Peruskoulun rehtori Vapaa-aikasihteeri, muut harrastustoimintaa järjestävät tahot</p> <p>Vapaa-aikasihteeri</p> <p>Orvokki-työryhmä, vapaa-aikasihteeri</p>	<p>2021-></p> <p>2020-></p> <p>Syksyllä 2021</p> <p>Syksyllä 2021, päivitys vuosittain</p>	<p>ESSOTE</p> <p>Peruskoulun rehtori</p> <p>Vapaa-aikasihteeri</p> <p>Vapaa-aikasihteeri</p>	<p>Kysely perheille.</p> <p>Kysely lapsille ja nuorille.</p> <p>Kysely lapsille ja nuorille.</p> <p>Kysely lapsille ja nuorille järjestysääntöjen toivuudesta.</p>			
5.	<p>Lapset ja nuoret kokevat olevansa arvokkaita (8)</p> <p>5.1 Aktiivinen nuorisovaltuustotoiminta ja heidän ehdotuksensa/aloitteidensa arvostaminen</p> <p>5.2 Kysytään lasten ja nuorten tarpeista, ohjataan heitä kertomaan oma-aloitteisesti (ilman kyselyjä).</p> <p>5.3 Tiedottaminen, mitä tarkoittaa kuulluksi ja huomioiduksi tuleminen</p>	<p>Jokainen lapsi ja nuori kokee olevansa arvokas, heidän mielipiteitään kuullaan ja he voivat vaikuttaa asioihin</p>	<p>Nuorisovaltuuston kokousten lukumäärä. Nuorisovaltuuston ehdotusten/aloitteiden toteutumistaste.</p> <p>Oma-aloitteisten ehdotusten lukumäärä.</p> <p>Kysely lapsille ja nuorille.</p>	<p>Vapaa-aikasihteeri Lautakunnat ja niiden vastuuhenkilöt Kunnanhallitus Valtuusto</p> <p>Hyvinvointipalvelut Vastuuhenkilöt</p> <p>Peruskoulun rehtori Vapaa-aikasihteeri</p>	<p>Kaikki halukkaat lapset ja nuoret osallistuvat nuorisovaltuuston toimintaan.</p> <p>Lapset ja nuoret kertovat tarpeistaan.</p> <p>Oppilaat osallistuvat tiedottamistilaisuuksien suunnitteluun ja toteuttamiseen.</p>	<p>2020 -></p> <p>2021-></p> <p>2021-></p>	<p>Vapaa-aikasihteeri</p> <p>Hyvinvointipalvelujen vastuuhenkilöt</p> <p>Peruskoulun rehtori</p>	<p>Lapsiystävällinen kunta -mallin koordinaatioryhmä arvioi tavoitteiden toteutumista ja tiedottaa niistä hyvinvointilautakunnalle, kunnanhallitukselle ja valtuustolle. Arvioinnit ovat koordinaatioryhmän muistioissa ja toimielinten pöytäkirjoissa.</p>	<p>Nuorisovaltuuston edustajat koordinaatioryhmässä sekä lautakunnissa ja valtuustossa. Kyselyt lapsille ja nuorille</p>	<p>Nuorisolle: Nuorisovaltuuston hakemisesta.</p>	<p>Tiedottamisväylät lapsille ja nuorille puutteelliset</p>
6.	<p>Lapsivaikutusten arviointi otetaan kaikessa päätöksenteossa käyttöön (9 ja 10)</p> <p>6.1 Lapsivaikutusten arviointijärjestelmän luonti</p> <p>6.2 Lapsivaikutusten arvioinnin jalkauttaminen kaikkien päätöksentekoon.</p>	<p>Asioiden valmistelussa käytännön muutos niin, että kaikissa lapsia ja nuoria koskevissa päätöksissä tehdään lapsivaikutusten arviointi ja päätöksiä ohjaa lapsen etu.</p>	<p>Järjestelmä luotu.</p> <p>Arvioidaan, onko kaikissa lapsia ja nuoria koskevissa päätöksissä tehty ennakkoon lapsivaikutusten arviointi.</p>	<p>Kunnanjohtaja Vastuuhenkilöt</p> <p>Kunnanjohtaja ja esittelijät Esimiehet</p>	<p>Lapset ja nuoret mukana järjestelmän luonnissa.</p> <p>Lapset ja nuoret osallistuvat arviointityöhön.</p>	<p>2021</p> <p>2022</p>	<p>Kunnanjohtaja</p> <p>Kunnanjohtaja Esimiehet</p>	<p>Lapsiystävällinen kunta -mallin koordinaatioryhmä arvioi tavoitteiden toteutumista ja tiedottaa niistä hyvinvointilautakunnalle, kunnanhallitukselle ja valtuustolle. Arvioinnit ovat koordinaatioryhmän muistioissa ja toimielinten pöytäkirjoissa.</p>	<p>Nuorisovaltuuston edustus koordinaatioryhmässä sekä lautakunnissa ja valtuustossa.</p>	<p>Asioiden valmistelijat ja asioista päättävät: Milloin, miten ja kenen toimesta arvioinnit tehdään.</p>	<p>Asenteet Asioiden valmistelu voi hidastua</p>

Hyvinvointikysely yhtenäiskoulun oppilaille: Kyselyn avulla saadaan arviointitietoa lähes kaikkiin tavoitteisiin.